

Projekt

z dnia 1 grudnia 2016 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W RADOMSKU**

z dnia ..... 2016 r.

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie dla Miasta Radomsko na lata 2017 - 2019**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. ustawy o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 446, poz. 1579) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.: Dz. U. z 2015 r. poz.1390) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Radomsko na lata 2017 - 2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Radomsko.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jacek Gębicz

Załącznik do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Radomsku
z dnia.....2016 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA MIASTA RADOMSKO
NA LATA 2017 - 2019**

Spis treści:

I. WPROWADZENIE

II. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

- 3.1. Badanie dorosłych mieszkańców Radomska
- 3.2. Badanie dzieci i młodzieży
- 3.3. Dane podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
  - 3.3.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku
  - 3.3.2. Punkt Konsultacyjny
  - 3.3.3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
  - 3.3.4. Prokuratura Rejonowa w Radomsku
  - 3.3.5. Sąd Rejonowy II Wydział Karny w Radomsku
  - 3.3.6. Sąd Rejonowy VI Wydział Karny w Radomsku
  - 3.3.7. Komenda Powiatowa Policji w Radomsku
- 3.4. Procedura "Niebieskiej Karty"

IV. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

- 4.1. Podstawa prawna Programu
- 4.2. Adresaci Programu
- 4.3. Realizatorzy Programu

V. CELE PROGRAMU

- 5.1. Główny cel Programu
- 5.2. Cele szczegółowe

VI. REALIZACJA CELÓW

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

VIII. ZAGROŻENIA W REALIZACJI CELÓW I DZIAŁAŃ PROGRAMU

IX. MONITORING I EWALUACJA

9.1. MONITORING

9.2. EWALUACJA

X. FINANSOWANIE PROGRAMU

I. WPROWADZENIE.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Rodzina wprowadza normy i mechanizmy życia zbiorowego, wywiera znaczący wpływ na zachowanie się jednostki zarówno wewnątrz samej rodziny, jak i na zewnątrz, na jej ustosunkowanie się do innych osób, do świata wartości, do systemu norm i wzorców postępowania. To rodzina oddziałuje na jednostkę najdłużej i pozostawia w niej najgłębsze ślady.

"(...) Pośród tych wielu dróg rodzina jest drogą pierwszą i z wielu względów najważniejszą. Jest drogą powszechną, pozostając za każdym razem drogą szczególną, jedyną i niepowtarzalną, tak jak niepowtarzalny jest każdy człowiek (...)" (Jan Paweł II "Listy do Rodzin" nr 23)

Rodzina to także "(...) miejsce spotkań różnych pokoleń, które pomagają sobie nawzajem w osiągnięciu pełniejszej mądrości życiowej oraz w godzeniu praw poszczególnych osób z wymaganiami życia społecznego (...)" (Karta Praw Rodziny).

Zgodnie z definicją Augustina Comte rodzina to podstawowa grupa społeczna pełniąca niezwykle istotną funkcję, na której opiera się społeczeństwo. To przestrzeń realizacji procesu wychowawczego rozwoju nie tylko młodego pokolenia, ale wszystkich członków rodziny poprzez wzajemne na siebie oddziaływanie. W przypadku zaburzeń tych oddziaływań rodzina ma problem z realizacją podstawowych zadań, ulegają zakłóceniu role wewnątrzrodzinne, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Występowanie przemocy zaburza funkcjonowanie systemu rodzinnego naruszając podstawowe prawa człowieka, niszcząc jego poczucie godności, szacunek i zaufanie.

Artykuł 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że "przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych".

Szczególną ochroną ustawy zasadniczej objęta jest rodzina, a zwłaszcza dzieci. Zgodnie z artykułem 72 Konstytucji "każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją".

Zadaniem państwa jest więc ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym często przed przemocą ze strony najbliższych.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Przedkładany program jest odpowiedzią na ustawowy obowiązek, jest też narzędziem dla Miasta Radomsko służącym realizacji celu zapisanego w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 - 2020 przyjętej uchwałą nr XLVIII/427/14 Rady Miejskiej w Radomsku w dniu 24 stycznia 2014 roku, jakim jest zmniejszenie w Radomsku skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Radomsko na lata 2017 - 2019 zwany dalej Programem ma charakter długofalowy i wyznacza działania zmierzające do utworzenia spójnego i efektywnego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie dla ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

II. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.: Dz.U. z 2015 r. poz. 1390) definiuje przemoc w rodzinie jako "jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą".

Opisane zjawisko przemocy może przybierać następujące formy:

- przemoc fizyczna - działania bezpośrednie z użyciem siły, których skutkiem jest nieprzypadkowe zranienie, bicie, popychanie, szarpanie, potrząsanie,
- przemoc psychiczna - prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, przejawia się w postaci gróźb, wyzwick, ośmieszania, upokarzania, szantażowania, izolowania od bliskich,
- przemoc seksualna - działania w obszarze zachowań seksualnych wbrew woli ofiary,
- zaniechanie - niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członków rodziny, narażanie ich na niedożywienie, brak opieki, obojętność, pozostawienie w niewłaściwych warunkach lokalowych i bytowych, chłód emocjonalny,
- przemoc ekonomiczna - prowadzi do uzależnienia finansowego od partnera, ograniczanie dostępu do pieniędzy, odbieranie zarobionych pieniędzy, zmuszanie do pożyczania, uniemożliwianie podjęcia pracy zawodowej.

Często zdarza się, że sprawcy przemocy stosują wobec ofiar różne jej formy, by uzyskać pełną kontrolę nad ofiarą. Zachowanie sprawcy może wywołać u ofiary trwale negatywne skutki i w efekcie zniszczyć pozytywny obraz samego siebie. Pojęcie przemocy w rodzinie wiąże się ściśle z wielością cyklicznie podejmowanych zachowań. Zachowania te niejednokrotnie rozciągają się w czasie, nawet do okresów kilkunastoletnich. Wspólnymi wyznacznikami przemocy są ból, cierpienie, naruszenie praw i dóbr osobistych ofiary, złe intencje sprawcy. Problem przemocy w rodzinie dotyka osób różnej płci i w różnym wieku pochodzących ze wszystkich warstw społecznych.

Konsekwencje przemocy ponoszą wszyscy uczestnicy sytuacji:

- osoby doznające przemocy przeżywają trudne emocje: wstyd, lęk, rozpacz i smutek, często także poczucie odrzucenia, zawstydzenia, upokorzenia,
- sprawcy przemocy, którym nikt nie przeszkodzi, utrwalają sposoby zachowania i metody działania agresywnego i przemocowego,
- świadek przemocy, który się jej nie przeciwstawił, może odczuwać poczucie winy, niezadowolenie lub też może mieć poczucie bezradności.

Niezwykle tragiczna w skutkach jest przemoc wobec dzieci. Dziecko żyjące w stanie ciągłego zagrożenia pozbawione jest poczucia bezpieczeństwa, miłości i zaufania, elementów niezbędnych do prawidłowego rozwoju. Psychologiczna presja i ciągłe napięcie może stać się przyczyną wielu chorób psychosomatycznych. Krzywdzone dzieci czują się opuszczone, winne, mniej wartościowe, bezsilne, nieakceptowane, odrzucone. Następuje u nich zaburzenie postrzegania i rozumienia świata. Istotnym problemem jest także przemoc wobec osób starszych, która najczęściej przybiera formę zaniechania. Osoby starsze doświadczają również przemocy fizycznej, emocjonalnej, seksualnej, a także wykorzystywane są finansowo. Przemoc domowa rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie.

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO.

Diagnozę zjawiska przemocy w Radomsku przygotowano w oparciu o badania ankietowe przeprowadzone na zlecenie Urzędu Miasta Radomska w listopadzie 2015 roku w dwóch grupach badawczych tj.: osoby dorosłe oraz dzieci i młodzież, a także na podstawie danych uzyskanych w listopadzie 2016 roku od podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które mają bezpośredni kontakt z przypadkami przemocy w rodzinie. Podmiotami takimi są m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku, Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie, Prokuratura Rejonowa w Radomsku, Sąd Rejonowy w Radomsku, Komenda Powiatowa Policji w Radomsku.

Ważnym miernikiem służącym diagnozie zjawiska przemocy w rodzinie jest statystyka wszczętych procedur "Niebieskiej Karty".

3.1. Badanie dorosłych mieszkańców Radomska.

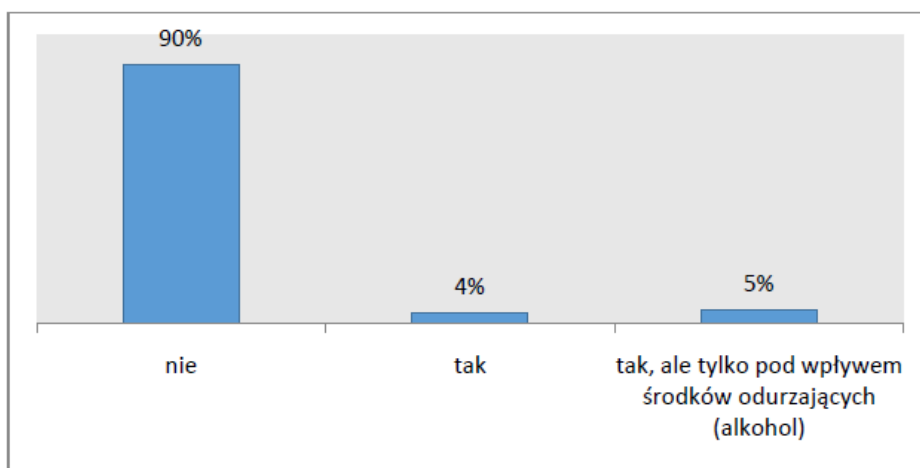
Badanie zostało zrealizowane w listopadzie 2015 roku na losowo wybranej reprezentatywnej grupie 250 dorosłych mieszkańców Radomska. Grupa do badań została dobrana losowo, na podstawie losowania z warstwowaniem. Do interpretacji analizy danych wykorzystano takie zmienne jak płeć i wiek. Zastosowaną metodą badawczą była metoda ankietowa. Badania wykonane zostały metodą CATI (wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo). Wykorzystana technika badawcza opierała się na bezpośrednim komunikowaniu się ankierów z respondentami, przy wykorzystaniu ustrukturyzowanego narzędzia badawczego, jakim był kwestionariusz ankiety.

W badaniu uczestniczyło 250 dorosłych osób - mieszkańców miasta Radomsko. Przewagę w tej grupie miały kobiety - stanowiły one 53% badanych.

Pod względem wieku próba była dobrana zgodnie z obecną strukturą wiekową mieszkańców Radomska. Najlicniejszą grupę stanowiły osoby w wieku powyżej 55 lat: 14% mężczyzn, 13% kobiet - czyli respondenci obu płci. Osoby w wieku 20 - 24 lata stanowiły 9%. Większość spośród badanych stanowiły osoby żonate/zamężne - 59%, nieco mniej panny/kawalerowie - 28%, wdowy/wdowcy - 8%, rozwiedzeni 5%.

Wśród ankietowanych znaleźli się: emeryci i renciści - 26%, uczniowie i studenci - 17%, robotnicy i pracownicy fizyczni - 17%, menadżerowie różnych szczebli, nauczyciele - 10%, pracownicy administracji - urzędnicy - 8 %, rzemieślnicy, handlowcy, przedsiębiorcy - 6%, gospodynie domowe - 7%, przedstawiciele wolnych zawodów - 4%, bezrobotni - 3%, inne - 2%.

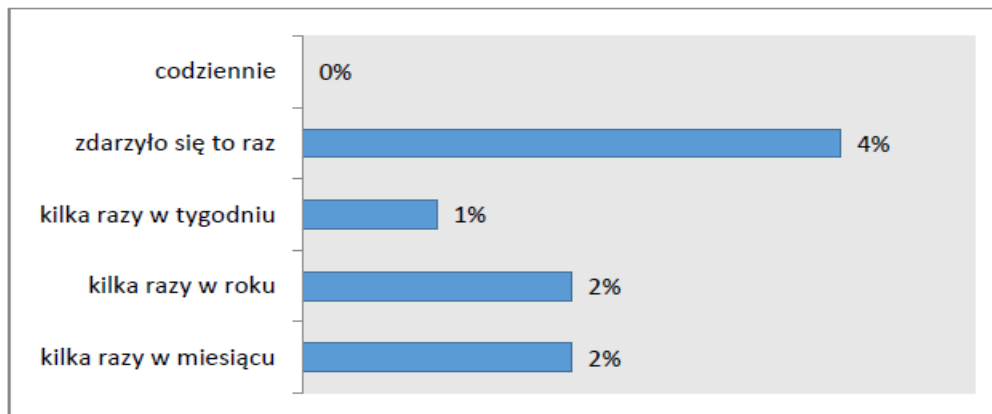
Zdecydowana większość ankietowanych, bo 90% nie doświadczyła agresywnego zachowania współmałżonka, a pozostałych 9% respondentów, którzy wskazali, że takie sytuacje miały miejsce w 5% przyznali, że agresywne zachowanie współmałżonka spowodowane było alkoholem, środkami odurzającymi.

Występowanie agresywnego zachowania się współmałżonka

Ci sami respondenci, którzy przyznali się do agresywnego zachowania współmałżonka wskazywali, iż takie sytuacje miały miejsce tylko raz - 4%. W innych przypadkach agresywnego zachowania

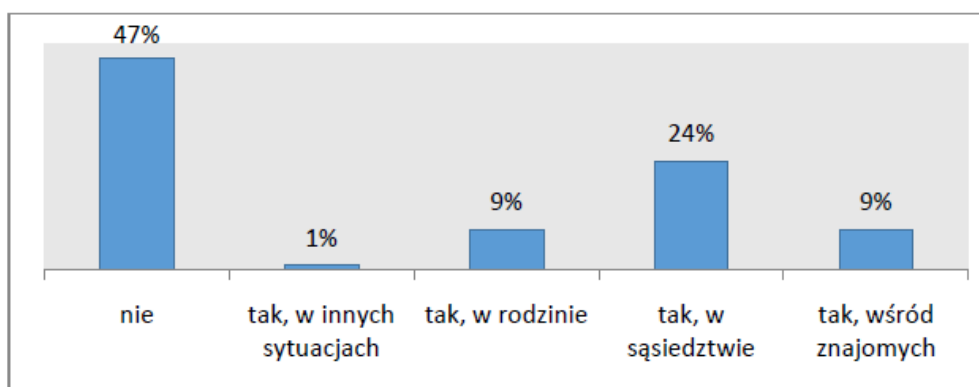
współmałżonka doświadczyło po 2% badanych – kilka razy w roku oraz kilka razy w miesiącu. Kilka razy w tygodniu taka sytuacja miała miejsce u 1% badanych:

Częstotliwość występowania agresywnego zachowania współmałżonka.

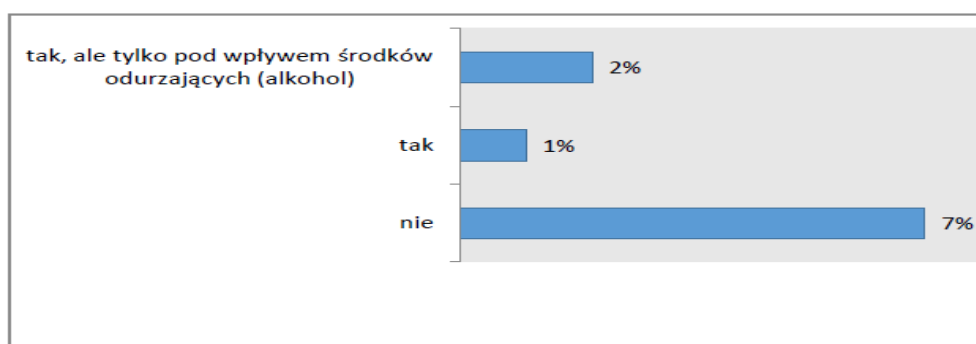
(Odpowiedzi dotyczą badanych, którzy zadeklarowali, iż w ich domu dochodzi do przemocy).

Większość badanych (47%) nie zetknęła się z przemocą po spożyciu alkoholu. 24% badanych spotkało się z taką sytuacją w sąsiedztwie. Po 9% badanych przyznało się, iż taka sytuacja miała miejsce wśród znajomych oraz w rodzinie:

Zetknięcie się z przemocą po spożyciu alkoholu

3% badanych przyznało się, iż doświadczyło przemocy fizycznej ze strony współmałżonka. W 2% przypadków przemoc fizyczna dokonana została pod wpływem alkoholu:

Użycie przemocy fizycznej (uderzenie) przez pijanego współmałżonka wobec pozostałych członków rodziny.

(Odpowiedzi dotyczą badanych, którzy zadeklarowali, iż w ich domu dochodzi do przemocy)

3.2. Badanie dzieci i młodzieży.

Badanie zostało przeprowadzone w listopadzie 2015 roku wśród młodzieży i dzieci uczęszczających do szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zastosowaną metodą badawczą była ankieta on-line. Uczniowie logowali się na stronie internetowej, a następnie wypełniali kwestionariusz w wersji elektronicznej. Metoda została dostosowana do złożonego charakteru badanego problemu oraz do wieku osób badanych. W badaniach wykorzystano takie zmienne jak płeć, klasa, wiek, rodzaj szkoły, miejsce zamieszkania.

Ankieta zawierała w przeważającej części pytania zamknięte oraz pojedyncze pytania metryczkowe. W badaniu efektywnie wypełniło ankietę 2 500 uczniów, w grupie tej 69,14% stanowiły dziewczęta, chłopcy 30,86%, z czego z terenu miasta pochodziło 52,84% ankietowanych.

Wiek ankietowanych

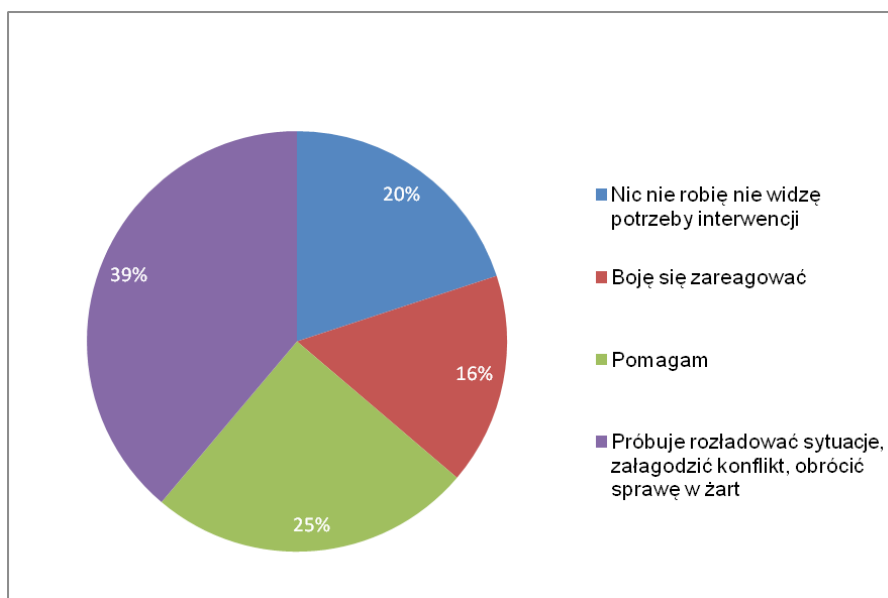
11 lat	1,46 %
12 lat	6,11 %
13 lat	1,75 %
14 lat	3,64 %
15 lat	8,44 %
16 lat	21,98 %
17 lat	26,64 %
18 lat	21,83 %
19 lat	8,15 %

Rodzaj szkoły

Szkoła podstawowa	8,59
Gimnazjum	13,68
Zasadnicza szkoła zawodowa	7,13
Technikum	25,62
Liceum ogólnokształcące	44,25
Liceum profilowane	0,73

Na pytanie o kontakt z przemocą w szkole, twierdząco odpowiedziało 46,72% ankietowanych, zaprzeczyło 53,28%. Z liczby 46,7% ankietowanych w roli sprawcy występowało 12,27% uczniów, ofiary 23,01%, świadka 64,72%. Częściej mieli do czynienia z przemocą fizyczną - 56%, na przemoc psychiczną wskazało 43,9% ankietowanych.

Poniższy diagram przedstawia odpowiedź uczniów na pytanie: w jaki sposób reagujesz, gdy jesteś świadkiem przemocy w szkole.

48,7% spośród ankietowanych w razie zagrożenia przemocą w szkole zadeklarowało zwrócenie się o pomoc do nauczyciela, wychowawcy, pedagoga, do rodziców 13,3 %, do kolegi, innej osoby 23,23%, natomiast 14,56% chciałoby napotkany problem rozwiązać samodzielnie.

Uczniowie pytani o zjawisko przemocy w rodzinie w 95,34% zaprzeczyli istnieniu zjawiska, potwierdziło zjawisko 4,66%.

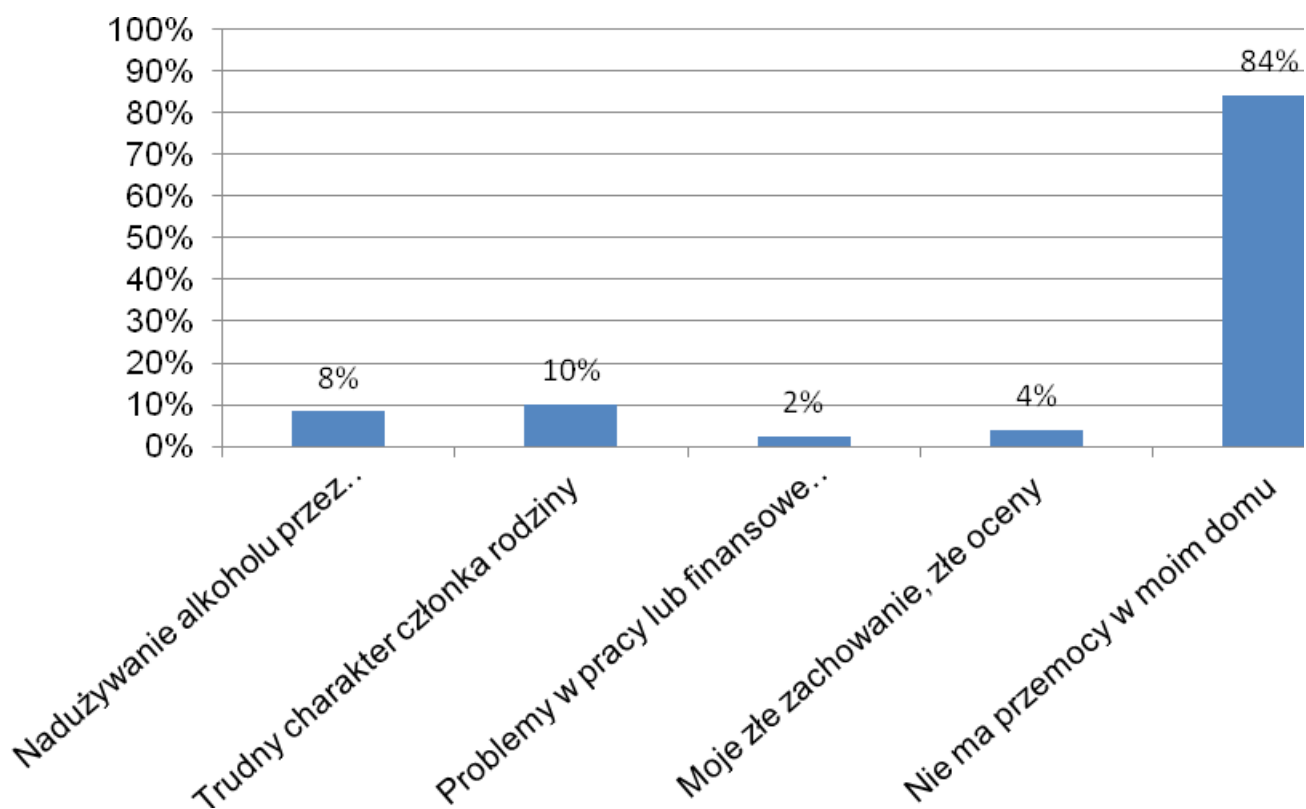
Podobnie kształtowała się odpowiedź na pytanie, czy jesteś ofiarą przemocy fizycznej lub psychicznej w domu. Tak - odpowiedziało 8,01 %, nie - odpowiedziało 91,99 %.

Mimo takiej przewagi odpowiedzi na „NIE” niepokój muszą budzić odpowiedzi ofiar przemocy (8,01 %) w domu rodzinnym:

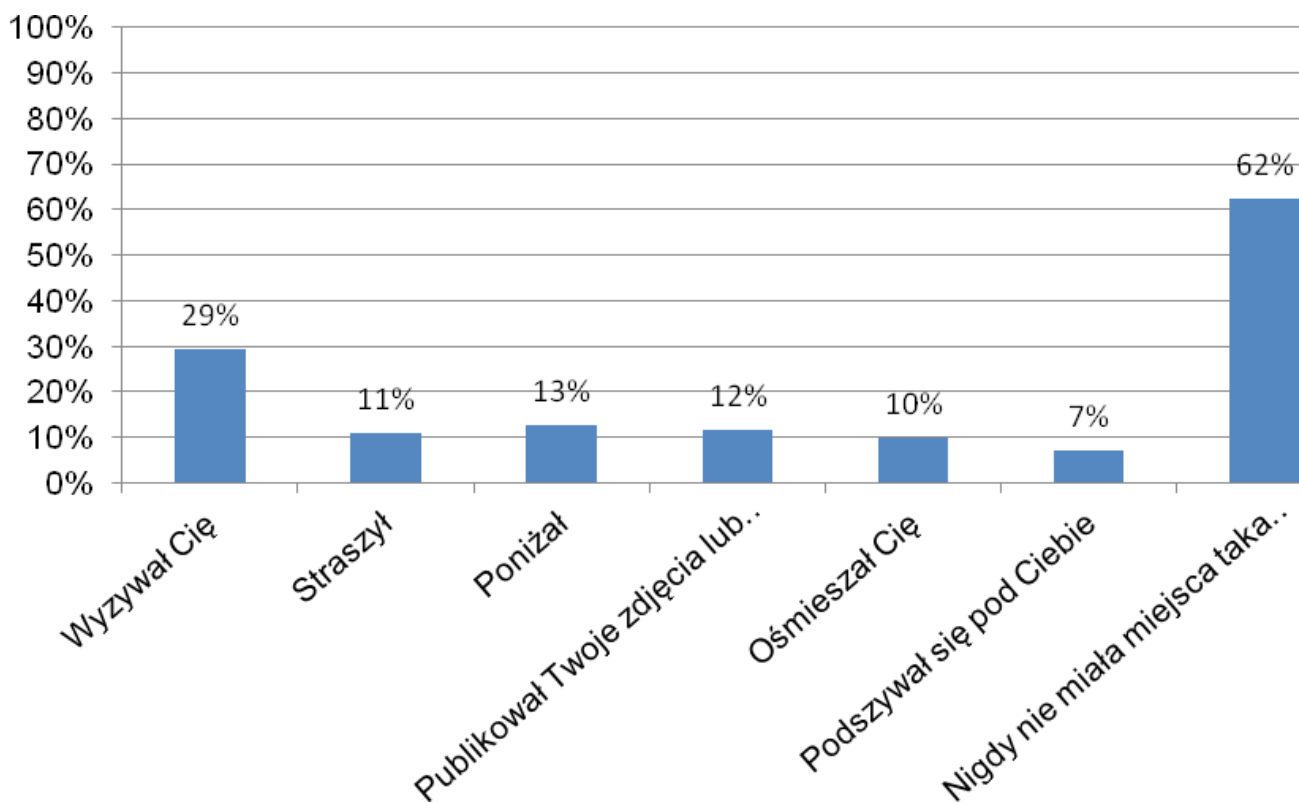
Tak, jestem obiektem przemocy fizycznej	-	1,60 %
Tak, jestem obiektem przemocy psychicznej	-	5,24 %
Tak, jestem ofiarą molestowania seksualnego	-	1,16%

Świadcami przemocy fizycznej lub psychicznej w domu nigdy nie było 93,30% ankietowanych, świadkami było 6,7% badanych.

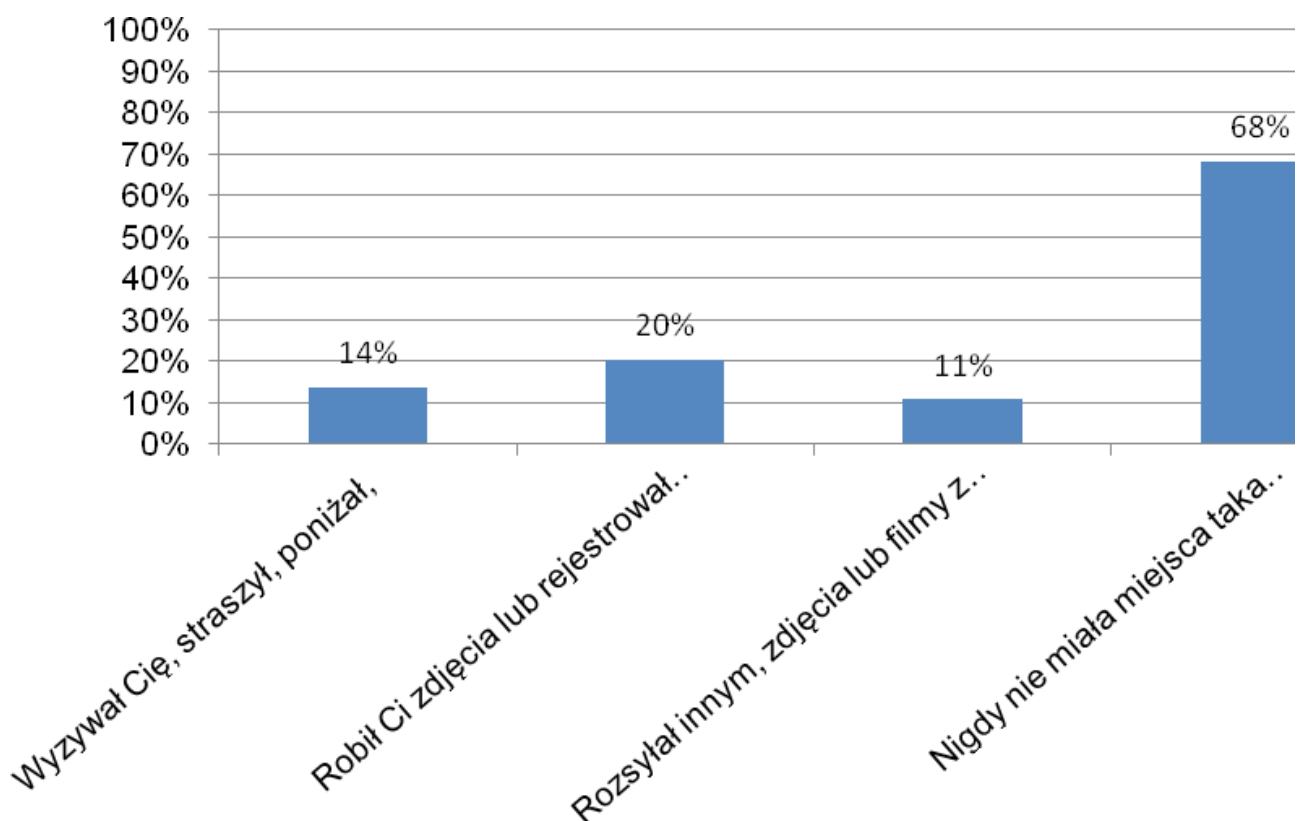
W ocenie ankietowanych do przemocy w domu dochodziło z powodu:

Wyniki ankiety potwierdziły, że dzieci i młodzież mają też negatywne doświadczenia płynące z korzystania z internetu. Uczniowie odpowiedzieli, że doświadczyli wyzywania ich, poniżania, straszenia poprzez użycie komunikatorów internetowych czy for dyskusyjnych. Zdarzały się również incydenty publikowania zdjęć prywatnych bez zgody. Budujące jest to, że w większości badanych (62,39%) osoby nie doświadczyły tego typu przykrości.

Uczniowie pytani o nieprzyjemne dla nich sytuacje z użyciem telefonu komórkowego wskazali, że miały miejsce wyzywiska, ponizanie, straszenie oraz robienie zdjęć, rejestrowanie filmików bez zgody, a także rozsyłanie ich. Jednak zdecydowana większość ankietowanych, bo aż 68,12% wskazała, że takie sytuacje nie miały miejsca.

Natomiast na pytanie, czy to Ty byłeś sprawcą działań negatywnych TAK w przypadku internetu odpowiedziało 27,35% ankietowanych, w przypadku telefonu komórkowego 19,51% ankietowanych.

Według badanych uczniów najczęściej z przemocą można spotkać się na dyskotecie w mieście 60,99%, za garażem 40,32%, na korytarzu podczas przerwy w szkole 29,69%, na pdwórku przed szkołą

18,92%, w szatni 14,41%, na szkolnej dyskotecie - 10,48%, klasie np. na przerwie lub podczas lekcji w stosunku do nauczyciela - 8,73%, w domu 7,28%.

Wyniki badań potwierdziły występujące w placówkach oświatowych problemy wychowawcze, na które wskazali dyrektorzy szkół odpowiadając na pytania skierowane przez Wydział Spraw Obywatelskich. Najczęściej występujące problemy wychowawcze w szkole to: złośliwe zachowanie, dokuczanie, bojkot, agresja fizyczna i słowna, incydenty przemocy fizycznej, konflikty rówieśnicze, arogancja, agresywne zachowania uczniów w trakcie lekcji i podczas przerw, niszczenie mienia szkolnego, agresja starszych uczniów wobec młodszych kolegów, zaczepki słowne, przemoc psychiczna.

3.3. Dane podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.3.1 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku.

	Dane dotyczące pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomsku	2015	2016 stan na dzień 30.09.2016
1	Rodziny, w których stwierdzono zjawisko przemocy w rodzinie (ogółem)	105	81
	..... liczba dzieci w tych rodzinach	144	58
2	Liczba rodzin, w których powodem występowania przemocy jest problem alkoholowy u 1 członka rodziny	83	71

3.3.2 Punkt Konsultacyjny.

	Dane dotyczące pracy Punktu Konsultacyjnego w Radomsku	2015	2016 stan na dzień 30.09.2016
1	Przeprowadzone konsultacje prawne	134	0
2	Przeprowadzone konsultacje psychologiczne	0	0
3	Przeprowadzone konsultacje specjalisty terapii uzależnień	342 osoby	235 osoby

3.3.3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Radomsku.

	Dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Radomsku	2015	2016 stan na dzień 30.09.2016
1	Liczba posiedzeń ogólnych Zespołu	5	4
2	Liczba powołanych grup roboczych	105	81
3	Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu, w tym od:	105	81
3a	Komendy Powiatowej Policji w Radomsku	75	56
3b	Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomsku	23	22
3c	Placówek ochrony zdrowia	0	0
3d	Placówek oświatowych	2	0
3e	Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	0	0
3f	Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	5	3
4	Rodzaj i ilość podjętych działań		
4a	Zawiadomienie Prokuratury Rejonowej w Radomsku	7	13
4b	Skierowanie wniosku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	33	54
4c	Skierowanie wniosku do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Radomsku	12	7
4d	Inne, jakie?		
	1. udzielenie pomocy finansowej, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	216 osób	176 osób
	2. wsparcie psychologiczne i pedagogiczne	0	0
	3. udzielenie pomocy prawnej	21 osób	13 osób
	4. kierowanie do udziału w grupie wsparcia	0	0
	5. kierowanie do programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie	0	0

3.3.4. Prokuratura Rejonowa w Radomsku (dane dotyczą powiatu radomszczańskiego).

	Dane dotyczące pracy Prokuratury Rejonowej w Radomsku	2015	2016 stan na dzień 30.09.2016 r.
1	Liczba wniosków o wszczęcie postępowania dotyczącego przemocy w rodzinie	133	128
2	Postępowania dotyczącego przemocy w rodzinie, w tym:		
2a	liczba postępowań wszczętych	101	110
2b	liczba postępowań umorzonych	20	17
2c	liczba postępowań trafiających do sądu	76	75
3	Zastosowany środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy - ogółem	48	82
3a	dozór policyjny	21	26
3b	tymczasowe aresztowanie	10	29
3c	Inne, jakie? - nakaz opuszczenia lokalu - zakaz zbliżania i kontaktu z pokrzywdzoną osobą - powstrzymanie się od nadużywania alkoholu	4 13 0	11 15 1

3.3.5. Sąd Rejonowy w Radomsku II Wydział Karny.

	Dane dotyczące pracy Sądu Rejonowego w Radomsku	2015	2016 stan na dzień 30.09.2016
1	Liczba prowadzonych spraw, dotyczących przemocy w rodzinie	24	25
2	Liczba prowadzonych spraw dotyczących przemocy w rodzinie zakończonych:	24	25
2a	wyrokiem skazującym	23	25
2b	uniewinnieniem sprawcy	1	-
2c	umorzeniem postępowania	4	3
3	Liczba prowadzonych spraw, dotyczących przemocy w rodzinie zakończonych wyrokiem skazującym, w tym:	23	25
3a.	orzekającym karę pozbawienia wolności	4	5
3b	orzekającym karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania	14	11
3c	orzekającym karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania z orzeczoną dozorem kuratora sądowego	11	11
3d	orzekającym inny rodzaj kary, jaki? - ograniczenia wolności - grzywna - nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne	1	3 1 3

3.3.6. Sąd Rejonowy w Radomsku VI Wydział Karny.

	Dane dotyczące pracy Sądu Rejonowego w Radomsku	2015	2016 stan na dzień 30.09.2016
1	Liczba prowadzonych spraw, dotyczących przemocy w rodzinie	17	9
2	Liczba prowadzonych spraw dotyczących przemocy w rodzinie zakończonych:	17	9
2a	wyrokiem skazującym	17	9
2b	uniewinnieniem sprawcy	-	-
2c	umorzeniem postępowania	2	2
3	Liczba prowadzonych spraw, dotyczących przemocy w rodzinie zakończonych wyrokiem skazującym, w tym:	17	9
3a	orzekającym karę pozbawienia wolności	3	3
3b	orzekającym karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania	11	1
3c	orzekającym karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania z orzeczoną dozorem kuratora sądowego	3	4
3d	orzekającym inny rodzaj kary, jaki? - ograniczenia wolności		

- grzywna	-	-
- nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne	-	1
	-	-

3.3.7. Komenda Powiatowa Policji w Radomsku.

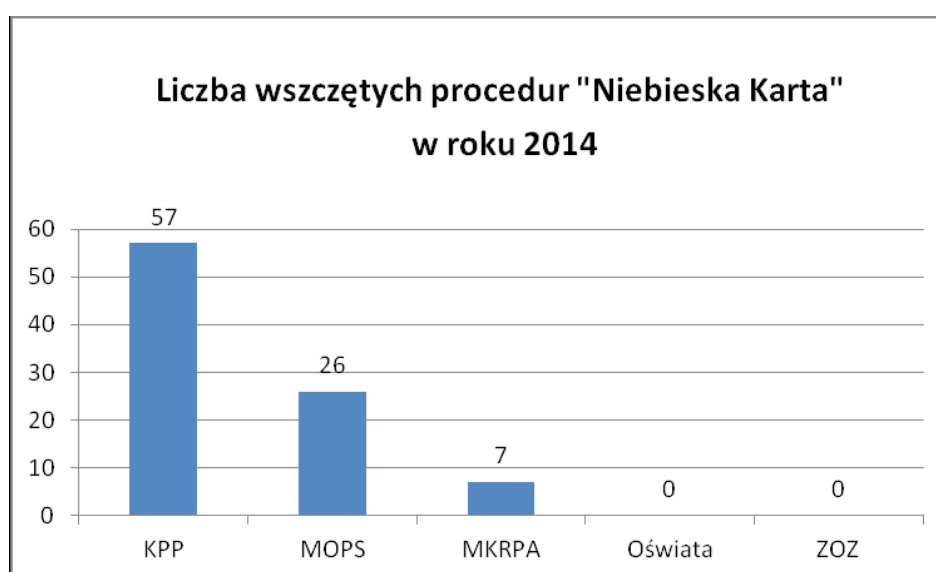
Dane dotyczące pracy Komendy Powiatowej Policji w Radomsku		2015	2016 stan na dzień 30.09.2016
Zatrzymani do wytrzeźwienia		101	82
1	W tym osoby stosujące przemoc w rodzinie	94	71
Złożone wnioski o ściganie przestępstwa dotyczące przemocy w rodzinie		27	10
Wszczęte postępowania przygotowawcze przeciwko sprawcy przemocy w rodzinie		63	57
Podjęte interwencje karalne dotyczące przemocy w rodzinie – ogółem		101	77
1	Spowodowane przez osoby trzeźwe	7	6
2	Spowodowane przez osoby nietrzeźwe	94	71
Zatrzymani sprawcy przemocy w rodzinie - ogółem		55	47
1	Osoby trzeźwe	7	6
2	Osoby nietrzeźwe	94	71
Rodziny, w których zostały podjęte interwencje - ogółem		101	77
Rodziny, w których podjęto procedurę „Niebieskiej Karty” - ogółem		101	77

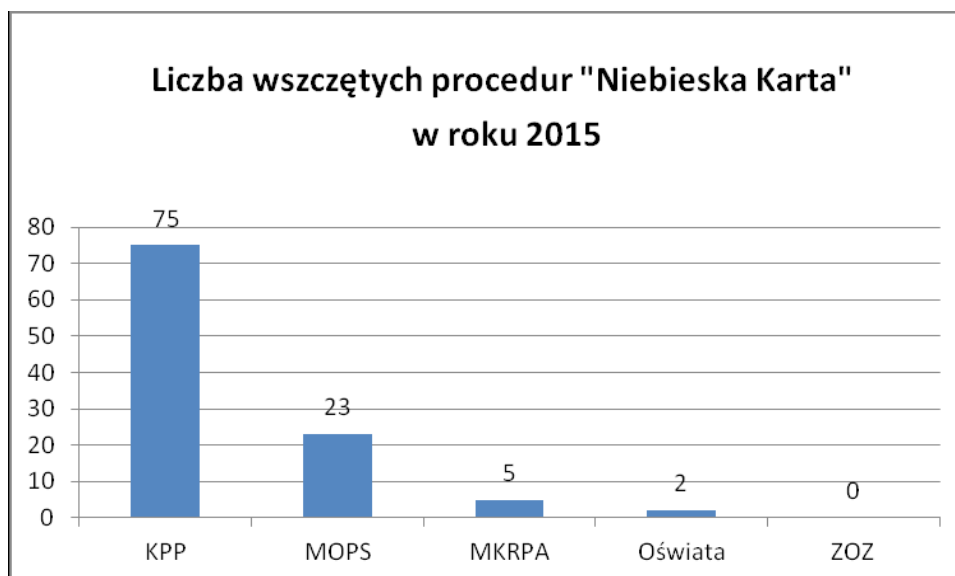
3.4. Procedura "Niebieskiej Karty".

Diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Radomsko należy również oprzeć na statystykach związanych z procedurą "Niebieskiej Karty". Procedura "Niebieskiej Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie i może być rozpoczęta bez zgody osoby lub rodziny dotkniętej problemem.

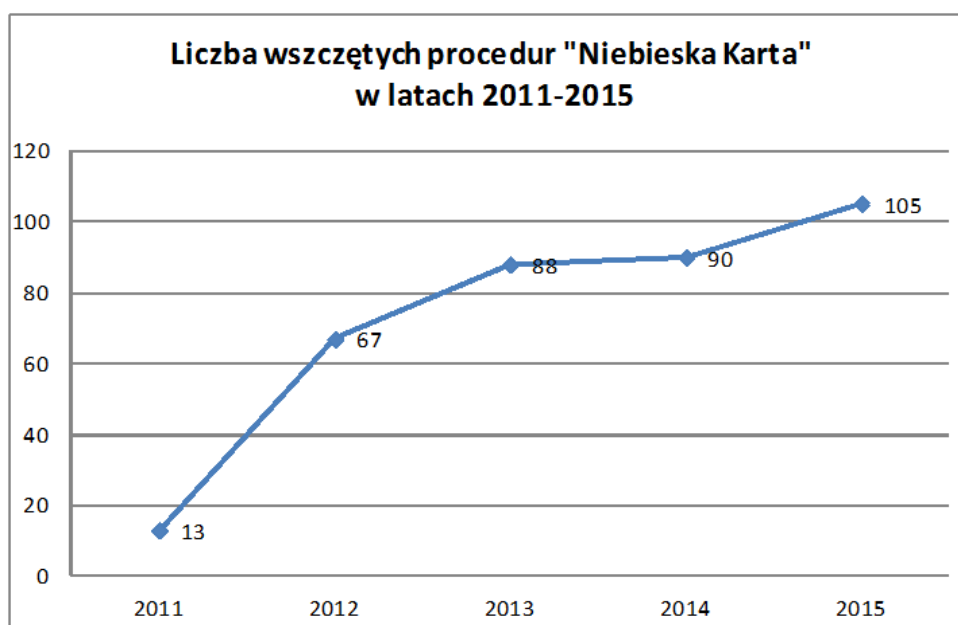
W Radomsku, w ogólnej liczbie 129 wypełnionych w 2015 roku formularzy "Niebieska Karta A", 105 z nich stanowiły Karty wszczynające procedurę, a 24 dotyczyły kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury. Natomiast w roku 2016 do 30 października zostało wypełnionych 97 formularzy „Niebieska Karta A”.

Poniższe tabele obrazują liczbę „Niebieskich Kart” zakładanych w Radomsku w 2014 przez Komendę Powiatową Policji w Radomsku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku. Brak było „Niebieskich Kart” założonych przez uprawnione przez ustawodawcę Zakłady Opieki Zdrowotnej i placówki oświatowe. W 2015 roku zostały założone dwie „Niebieskie Karty” przez placówki oświatowe.

Od czasu wejścia w życie tj. od października 2011 r. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" do Zespołu Interdyscyplinarnego do 31 grudnia 2011 roku wpłynęło 13 "Niebieskich Kart", w roku 2012 wypełniono 67 "Niebieskich Kart", w 2013 było 88 nowych "Niebieskich Kart", w 2014 roku wpłynęło 90 "Kart", natomiast w 2015 roku wpłynęło 105 nowych "Niebieskich Kart". Omówione dane przedstawia poniższy wykres.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że od 2011 roku systematycznie wzrasta liczba ujawnianych aktów przemocy domowej, która jest tożsama z liczbą wypełnianych "Niebieskich Kart" dzięki czemu do coraz większej liczby rodzin dociera systemowa pomoc oferowana przez przedstawicieli różnych służb. Zwiększona liczba ujawnionych przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na przemoc.

IV. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

4.1. Podstawa prawna Programu.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (t.j.: Dz.U. z 1997 r., poz. 78, poz.483 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 487),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks Karny (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 1137),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020 (M. P. z 2014 r., poz. 445),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury "Niebieska Karta" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2011 r., poz. 1245),
- Uchwała nr XLVIII/427/14 Rady Miejskiej w Radomsku z dnia 24 stycznia 2014 roku w sprawie przyjęcia Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Radomsko na lata 2014 - 2020.

4.2. Adresaci Programu.

Adresatami Programu są mieszkańcy miasta Radomska, a w szczególności:

- osoby i rodziny zagrożone przemocą,
- osoby i rodziny uwikłane w przemoc domową,
- sprawcy przemocy w rodzinie,
- podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- społeczność lokalna.

4.3. Realizatorzy Programu.

Podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu są:

- Urząd Miasta Radomska,
- Komenda Powiatowa Policji w Radomsku,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku,
- organizacje pozarządowe oraz podmioty pożytku publicznego,
- placówki ochrony zdrowia z terenu miasta Radomsko,
- placówki oświatowe działające na terenie miasta Radomsko,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku,
- Sąd Rejonowy w Radomsku,
- Prokuratura Rejonowa w Radomsku,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Radomsku

V. CELE PROGRAMU.

5.1. Główny cel Programu.

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Radomsku.

5.2. Cele szczegółowe.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Radomska na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy,
- 2) stwarzanie oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz poprawa jej jakości i dostępności,
- 3) zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) zwiększanie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc,
- 5) stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przemocą w rodzinie.

VI. REALIZACJA CELÓW.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU

Cel szczegółowy	Planowane działania	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna
1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Radomska na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy.	- Opracowanie i opublikowanie informatora o zjawisku przemocy w rodzinie i o lokalnym systemie pomocy oraz wsparcia na rzecz osób doświadczających przemocy	- liczba publikacji w postaci informatorów, ulotek, plakatów, na stronach internetowych	2017 - 2019	Wydział Spraw Obywatelskich MOPS
	- Opracowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie w Radomsku	- liczba opracowanych diagnoz	2019	Wydział Spraw Obywatelskich MOPS
	- Prowadzenie akcji informacyjnych, kampanii edukacyjnych ogólnopolskich i lokalnych	- liczba prowadzonych akcji i kampanii - liczba uczestników	2017 - 2019	MOPS MKRPA Wydział Spraw Obywatelskich
	- Organizowanie konferencji, sesji popularnonaukowych.	- liczba konferencji, sesji - liczba uczestników	2017 - 2019	MKRPA Wydział Spraw Obywatelskich MOPS

2. Stworzenie oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz poprawa jej jakości i dostępności	- Doskonalenie interdyscyplinarnego systemu wsparcia i pomocy osobom zagrożonym i doświadczającym przemocy	- liczba osób korzystających z pomocy w zakresie krótko i długoterminowym - liczba podmiotów uczestników systemu - liczba odbytych posiedzeń - liczba utworzonych grup roboczych - ilość osób objętych pomocą	2017 - 2019	Wydział Spraw Obywatelskich MOPS
	- Modernizacja istniejącej sieci placówek	- liczba placówek - zakres i rodzaj świadczonych usług	2017 - 2019	Wydział Spraw Obywatelskich MOPS
	- Stworzenie dostępności do telefonu informacyjnego, interwencyjnego	- czas dostępności do telefonu - liczba rozmów	2017 - 2019	Wydział Spraw Obywatelskich MOPS
	- Utrzymywanie mieszkań chronionych dla ofiar przemocy	- liczba mieszkań chronionych	2017 - 2019	Urząd Miasta MOPS
	- Ułatwienia w uzyskiwaniu mieszkań socjalnych dla ofiar przemocy	- liczba osób korzystających - liczba przydzielonych mieszkań	2017 - 2019	Urząd Miasta MOPS
	- Prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy	- liczba utworzonych grup - liczba osób korzystających	2017 - 2019	Wydział Spraw Obywatelskich MOPS
	- Udzielenie pomocy psychiatrycznej, prawnej, psychologicznej, socjalnej i społecznej	- liczba osób korzystających - liczba udzielonych porad	2017 - 2019	Wydział Spraw Obywatelskich MOPS służba zdrowia
3. Zwiększanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- Realizacja programów profilaktycznych promujących życie w rodzinie bez przemocy	- liczba programów - liczba uczestników programów	2017 - 2019	Wydział Spraw Obywatelskich MOPS MKRPA Pedagogzy szkolni, wychowawcy
	- Prowadzenie działań edukacyjnych, służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych metod alternatywnych wobec stosowania przemocy	- liczba podejmowanych działań i programów - liczba osób, którym udzielono porad	2017 - 2019	

4. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	- Interweniowanie i reagowanie właściwych służb w postępowaniu przygotowawczym i sądowym	- liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia - liczba zakończonych postępowań poprzez sporządzenie aktu oskarżenia - liczba zakończonych postępowań poprzez umorzenie postępowań	2017 - 2019	Wydział Spraw Obywatelskich MOPS Zespół Interdyscyplinarny Kuratorzy Sądowi MKRPA Placówki oświatowe Służba zdrowia Policja
	- Stosowanie procedury "Niebieskiej Karty" przez upoważnione podmioty	- liczba sporządzonych formularzy „Niebieskiej Karty” - liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskiej Karty" - liczba zakończonych procedur "Niebieskiej Karty"	2017 - 2019	
	- Realizacja programów dla sprawców przemocy	- liczba programów - liczba osób, które przystąpiły do programu - liczba osób, które ukończyły program	2017 - 2019	
5. Stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przemocą w rodzinie.	- Tworzenie warunków sprzyjających udziałowi w profesjonalnych, specjalistycznych szkoleniach zewnętrznych	- liczba szkoleń zewnętrznych	2017 - 2019	Wydział Spraw Obywatelskich MKRPA MOPS
	- Organizacja szkoleń wewnętrznych	- liczba szkoleń wewnętrznych	2017 - 2019	
	- Superwizja prac grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny, a także superwizja działań osób zaangażowanych w pomoc ofiarom i sprawcom przemocy domowej	- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego.	2017 - 2019	

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.

- zwiększenie wiedzy i zmiana postawy społeczeństwa wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- promocja wartości rodzinnych,
- spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie,
- upowszechnienie metod wychowawczych i opiekuńczych jako alternatywy wobec użycia siły,
- usprawnienie systemu wsparcia dla mieszkańców Radomska doświadczających przemoc.

VIII. ZAGROŻENIA W REALIZACJI CELÓW I DZIAŁAŃ PROGRAMU.

- stereotypy panujące w środowisku na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- negatywne wzorce zachowań społecznych,
- brak współpracy niektórych rodzin w zakresie przezwyciężenia kryzysów,
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- niewystarczająca współpraca interdyscyplinarna ze strony niektórych instytucji,
- brak zaplecza umożliwiającego egzekucję eksmisji sprawców.

IX. MONITORING I EWALUACJA.

9.1. MONITORING

Realizacja wyznaczonych działań będzie przedmiotem stałego monitoringu przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy i odbywać się będzie w oparciu o sprawozdania podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

9.2. EWALUACJA

Dla zbadania efektów Programu, w trakcie jego realizacji oraz po jego zakończeniu zostanie przeprowadzona ewaluacja pod kątem następujących kryteriów:

- adekwatności – stopień dostosowania Programu do potrzeb osób, które zostały nim objęte,
- użyteczności – stopień przydatności Programu dla odbiorców,
- skuteczności – stopień osiągnięcia zaplanowanych celów,
- efektywności – sprawność działań podejmowanych w trakcie realizacji Programu,
- oddziaływania - stopień w jaki korzyści odniesione przez uczestników miały szerszy wpływ na ich otoczenie.

X. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Program będzie finansowany ze środków budżetu miasta. Przewiduje się również możliwość współdziałania w finansowaniu wymienionych działań ze środków budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł, w tym ze środków unijnych.